

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Rusaliile.

A sosit și praznicul cel după praznice și mai de pe urmă, și cade-să ca toți credincioșii să-l prăznuim luminați!

Lucrarea Dumnezeiască a lui Isus s'a săvârșit prin acest praznic. El viețuește întru noi, pentru-că s'a format întru noi. Toată lucrarea lui Christos să continue în noi și să săvârșește prin aceia putere, care a fost dată din sinurile Părintești, prin darul Duhului cel de viață făcător, și care astăzi pe toți credincioșii într'o împreunare i-a adunat. Apostolii Domnului așteptară ziua a cincizecia, ziua făgăduită, când Duhul s'a pogorît șezând pe capul fiecăruia din apostoli în chip de limbi de foc, și au primit putere de a vorbi despre împărăția lui Dzeu în toate limbile, tuturor popoarelor. Mult s'au frământat oamenii să înțeleagă cauza acestor minuni, și numai luminați de Duhul înțelegerii au crezut în puterea Dumnezeiască.

Astăzi să adună popoarele la biserică, ca să se împărtășească de atin-

gerea unei raze din acel sfânt Duh, prin care s'a născut sf. biserică, s'a întemeiat împărăția lui Dzeu pe acest pământ.

Duhul Domnului ne desleagă limbile, ca să înțelegem și înțelegând să vestim măririle lui Dzeu și ne deschide urechile și inimile ca să auzim și să primim cuvintele lui. Duhul Domnului ne conduce pe calea cea adevărată și ne ferește de căderea în păcat. Duhul cel preasfânt ține și astăzi laolaltă pe membrii bisericii.

Câte pilde nu avem despre puterea cu care Dzeu a investit pe aleșii săi! Întâiu Apostolii, Mucenicii, Cuvioșii, Ierarchii și toți sfinții pentru-că au ținut mai mult la Dzeu și sufletul lor, decât la cele corporale și deșerte, și s'au bucurat de o deosebită îngrijire dumnezeiască. Au trecut peste toate piedecile ce li-să puneau în cale de cătră vrăjmașii adevărului și au eșit biruitori asupra tuturor nevoilor.

Astăzi, când din puterea de sus să revarsă raze de lumină, oamenii cei drepti și cinstiți să împărtășesc de acest dar. Celui drept și cinstit, cu inimă bună, totdeauna îi merg lucrurile în plin, pentru-că cu frica lui Dzeu fiind,

cu liniștea sufletească să strecoară prin greutățile traiului, bucurându-să de iubirea și respectul semenilor săi. Iar' dacă în lume vedem oameni drepti și cinstiți în suferințe, și oameni răi, cărorora le merg afacerile bine, aceasta încă trebuie să o privim ca o înțelepciune dumnezeiască. Căci, cei buni sunt puși la încercare spre a să vedea dacă rămân statornici în bunătatea lor, iar' celor răi li-să dă prilej ca să vadă cât de bun este Dumnezeu; că El nu voiește peirea păcătosului ci întoarcerea lui prin pocăință.

Întărirea noastră de a umbla în cărările Domnului și că scăpăm de relele ce ni-să întâmplă, prin Duhul lui Dumnezeu să face.

Unde să sălășluiește Duhul lui Dzeu, acolo să înțeleg unii cu alții domnitorii și zilerii, învățații și neînvățații. Unde este Duhul lui Dzeu, ne dă puterea să ne înțelegem unii cu alții, adunându-ne întru împreunarea credinței.

Iar' unde Duhul Domnului lipsește, acolo este semnul depărtării de Dzeu, pentru-că suntem slabi și porniți mai mult spre rele. Și pentru-ca Dzeu să ne dea putere prin care să precumpănim răul cu binele, prin Duhul sfânt,

le comunică ideea înfințării bisericii catedrale, când după-ce părintește îi îndeamnă pe toți să caute să se întărească în credința cea dreaptă și să se îndeletnicească să facă numai fapte bune și plăcute Domnului.

Pastorala aceasta a fost împărțită preoților din dieceza gr.-ort. română a Ardealului cu îndrumarea să o cetească poporului în Biserică la Crăciun, la Anul-Nou și la Bobotează.

Eată ce zice El între altele în circularul amintit:

Tocmai iubiților mei! avem lipsă neîncunjurată de o biserică episcopescă la Sibiiu, care să fie maica tuturor bisericilor din eparhia noastră. Lipsa aceasta am așternut-o la Preainălțatul tron al Maiestății Sale, preabunului nostru împărat Francisc Iosif, și precunoscându-o de dreaptă, s'au îndurat, ami da voe pentru strângerea unui ajutoriu în toată împărăția. Și fiind-că lucrul acesta mai aproape să ține de noi, așa dară mai nainte de ce am cere ajutoriu dela creștinii noștri, cari sunt afară de episcopia noastră, am aflat de bine

FOIȚA

LA RUSALII.

Șatunci ca vuet s'auzise
Și lumea s'a cutremurat
Căci Domnul a trimis în lume
Pe Duchul cel adevărat

Ca să întărească pe Apostoli
În adevărul cel prea sfânt
Și să pășească drept în lume
Să nu să teamă de ori-ce vînt.

Și'n chip de limbi venise
Și pe Apostoli s'a lăsat,
În întristarea lor cea mare
Prea sfântul Duch i-a mîngăiat.

Și au vorbit în limbi străine
Cum Duchul sfânt le dase lor;

*Ei n'au făcut deosebire
Între popor și 'ntre popor.*

*Șacum Christoase 'ntoarceți fața
Cătră poporul chinuit
Și să-i trimiți o rază dulce
Din Duchul tău cel preamărit.*

*Căci ca Apostolii așteaptă
Poporul tău cel mult cercat
Să îi trimiți o rază dulce,
Din Duchul cel adevărat.*

Gregoriu Ciiontea.

Biserica catedrală ort. rom. din Sibiiu.

— Istoricul. —

Apelul lui Șaguna.

La zelul de jertfă al credincioșilor săi din dieceza Transilvaniei episcopul Șaguna a apelat în preajma sărbării Nașterii Domnului. În pastorala de Crăciun a anului 1857

(Urmare).

care ne face părtași sfințeniei lui, prin Duhul luminător, care ne luminează cu raza înțelegerii, prin Duhul înțelepciunii, care ne îndreptează, — să ne îndreptăm privirile asupra puterii și să chemăm pe acel Duh ca să ne îndrepte pe calea poruncilor, ca să ne putem bucura de fericirea celor-ce urmează după sfânta voie a lui Dumnezeu.

—**≡**—

Economul ca — doctor.

Poate că unora din economii noastre li-să va părea acest lucru cam ciudat, când scriem, ca economul să fie și »doctor«; poate că unii chiar vor zice în gândul lor: atunci de ce folos ne mai sunt doctorii cei adevărați de oameni și vite?!

Deși lucrul acesta despre care scriem acum să pare cam ciudat, el este atât de adevărat și firesc, încât n'ar trebui să existe economi, cari să nu-l știe și să nu-l deprindă în viața de toate zilele; n'ar trebui să existe economi, cari să știe tămădui ei pe sine, precum și vitele lor în cazuri mai grabnice, pentru-că s'a adevărat prea adese-ori și aci proverbul bine cunoscut: »până vine cu leacul, mai moare și beteașul«.

Dar' nu despre aceea va fi vorba aici, că cum să se tămăduiască economul de boalele sale trupești, ci despre aceea, că cum să-și tămăduiască el vitele sale în cazuri de boale mai grabnice, până când adecă vine veterinarul sau doctorul de vite.

De multe-ori însuși economul e de vină că-și bagă vitele în anumite boale. Astfel de câte-ori nu avem prilej, să

a năzul cătră voi, cari îmi sunteți cei mai aproape, și a vă pofti, ca cu dragostea, și cu ascultarea care ați arătat și până acum cătră glasul Arhiepiscopului vostru, să alergați cu ajutorul vostru cătră zidirea unei biserici episcopoești la Sibiu, și să dați spre acest sfârșit sfânt din cele ce aveți și cu ce v'au miluit Dumnezeu, luând pildă dela văduva cea săracă din Evanghelie, și să fiți milostivi, încât vă iartă puterile, știind că nu omului, ci lui Dumnezeu dați, și că nu cer pentru mine, ci spre mărirea lui Dumnezeu, și spre binele vostru, că avem și astăzi câteva sute de copii la Sibiu în școalele de aci, și bucuros i-aș aduna lângă mine în toate Duminicile și sărbătorile la slujba dumnezeiască, și cu osirdie le-ași da lor învățătură în toate și pentru toate spre binele lor și spre hucuria noastră a tuturor, dar' nu avem biserică, unde să-i adun.

Deci iubitorilor mei fiți în Christos! când vă vor cerceta pe voi preoții voștri cu episcopii bisericăști, și vă vor pofti a da mână de ajutoriu pentru zidirea unei biserici episcopoești la Sibiu atunci și cel mai sărac să aducă o jertfă mică dar' plăcută lui Dumnezeu, iar' despre cei mai avuși, și mai bogați am nădejde, că să vor întrece cu milele și cu râvna lor cătră ridicarea casei lui Dum-

vedem, cum cutare econom își aleargă prea tare vitele sale, cum le'nădușeste de multe-ori, apoi le adapă așa înădușite cum le bate, chinuște ș. a. Oare în asemenea cazuri n'ar fi bine, ca el să le știe tămădui îndată ce vede, că să bolnăvesc? Eu cred, că ar fi bine să se știe ajută în asemenea cazuri.

Nu e tocmai de mult, de când cu prilejul unei prelegeri economice, ținută într'o comună vecină, am arătat economilor adunați, că cum ar putea să-și ajute mai îngrabă și mai cu isbândă în cazuri de acelea, când li-să umflă de pildă vitele de lușernă sau trifoiu verde, — unul dintre economii prezenți mă întrerupe cu cuvintele; »de aș fi știut eu asta numai cu doi ani mai înainte, nu m'aș fi uitat spăriat la cei doi boi ai mei, cari s'au fost umflat de trifoiu și apoi au crepat îndată!«...

Iată o apreciere însămnată chiar din gura unui econom! Iată pentru ce să recere ca economul în anumite cazuri să fie chiar și doctorul vitelor sale. Dacă economul, despre care vorbim, ar fi știut măcar numai atâta, ca să pună în gurile boilor umflați de trifoiu, un lemn ceva mai gros, sau în lipsa acestuia chiar și numai o piatră; dacă i-ar fi alergat apoi bărbătește: sigur, că boii lui ar fi scăpat sănătoși.

La o altă întâmplare a fost martor ocular chiar scriitorul acestor rânduri anul trecut, când a trecut peste câmpul unei comune din apropiere, unde băiatul unui econom făcea ogor. Cum călătoream pe jos, mă opresc la capătul locului și examinez puțin plugul economului, de oare-ce mi-să părea, că acela nu merge tocmai bine. Vedeam adecă, că boii is buni și cu toate acestea erau tare asudați și găfăiau când ajungeau în capu locului. În cele

nezeu, și așa bogații și săracii mă vor mângăia pe mine, și îmi vor ușura grijile mele, ca cu suflet odihnit să vă zic vouă tuturor pururea: darul Domnului Christos, și dragostea lui Dumnezeu Tatăl, și împreunarea sfintului duh să fie cu noi cu toții, Amin.

Datam în reședința noastră episcopoească din Sibiu 1-lea Dec. 1857. Sus însemnatul episcopul vostru: ANDREIU baron de ȘAGUNA m. p.

În 4 Decembrie 1857 episcopul Șaguna a adresat apoi protopresbiterilor și preoțimii din dieceză un cercular în care zice; că și părinții protopopi și administratori protopopești să fie cătră acest lucru sfânt cu privilegiere, și cu tot prilejul să îndemne pe creștini cătră dăruire spre această zidire sfântă.

Cu mare acurateță, cu scrupolozitate rară a purtat apoi Șaguna evidența despre ofertele intrate pe sama fondului catedralei, după cum să va vedea din cele următoare.

Fondul Catedralei.

Episcopul Șaguna și-a făcut o carte specială, în care avea să introducă sumele ce vor intra la fondul catedralei. A numit-o »Co-

din urmă am văzut, că plugul e de vină, de oare-ce mergea prea afund în pământ. Ce e drept, că și căldura era foarte mare. Stătuesc pe băiat să mai scoată puțin plugul, căci merge prea afund. Dar' nici lui nici mie nu ni-a succes să putem face aceasta, fiind-că lanțul era chiar în zala cea din urmă.

Văzând, că cu aceasta nu izbutim, l'am sfătuit să lasă boii să se mai răcorească puțin, apoi să-i adape și numai decât să are mai departe. Dar' băiatul atunci m'a întrerupt cu cuvintele: »tata mi-a zis, că până nu gat locul, să nu dau la boi nici de mâncare, nici de beut.« — Ei bine! i-am zis atunci, să lucrezi cu Dumnezeu băiete! Mai târziu m'am informat, că a doua zi unul din boi a perit de aprindere, ceea-ce să putea încunjura, dacă micul econom asculta de mine.

Odată am intrat în grajdul unui econom și văzându i ieslea de pari îngrădită cu nuele numai în fața pământului, ca de o urmă și jumătate de înaltă i-am zis: că aceea nu e corăspunzătoare pentru acel scop, de oare-ce pot să cadă odată vitele în ea. El însă mi-a răspuns, cum răspund de regulă mai toți economii noștri, când îi sfătuești la câte ceva bun și folositor: »așa m'am pomenit!« — N'a trecut însă mult după aceea, numai ce aud odată, că respectivului econom aieva i-a și căzut o vacă în iesle, fie că aceea a dat să se lingă, fie că a fost împinsă de altă vită vecină cu ea, destul că dimineața a aflat-o moartă. Oare în cazul acesta nu ar fi fost bine, ca economul acela să fi fost doctor de ieslea aceea bolnavă? Eu cred, că ar fi fost foarte bine, să se fi știut ajută!

lecta pe sama bisericii catedrale. În cartea aceasta cu mâna proprie a trecut ori-ce sumă de bani primită în scopul indicat, și singur a făcut din când în când și încheierea socotelii.

Primul contribuent introdus în carte a fost Maj. Sa, Monarhul nostru. Episcopul Șaguna l'a trecut în carte astfel:

»I. Majestatea Sa, preainaltul și preainduratul Împăratul nostru Francisc Iosif I. 1000 de galbani, cari schimbându-se cu 4 fl. 50 cr. monetă convențională, au făcut 4833 florini 40 cruceri«.

Al doilea contribuent la fondul catedralei a fost principele de Schwartzenberg, guvernatorul țării, care a dat 50 de galbani.

Al treilea însuși episcopul Șaguna, introdus în carte astfel: »Robul lui Dumnezeu Andrei, episcop, 2000 florini.

Al patrulea »măritul regiment de gendarmerie« cu cele 200 floreni despre cari a fost vorba. Urmează apoi »Marele boier și baron austriac din țara românească, domnul Dimitrie Belia (Belu) cu 100 galbani.«

Din România.

Din domnia Regelui Carol.

La 10 Maiu 1866 Principele Carol, depunând jurământul ca Domnitor, a rostit următoarele cuvinte:

»...Punând piciorul pe acest pământ sacru, am și devenit Român. Primirea plebiscitului Îmi impune, o știu, mari datorii. Eu vă aduc o inimă leală, cugetări drepte, o voință tare de a face binele, un devotament fără margini către noua Mea patrie și acel neînvins respect către lege, pe care l-am cules în exemplul alor Mei.

»Cetățean astăzi, mâne, de va fi nevoie, soldat, Eu voi împărtăși cu Domniile-Voastre soarta cea bună, ca și pe cea rea. Din acest moment totul este comun între noi. Credeți în Mine, precum cred eu în Domniile-Voastre!

»Singur numai Dzeu poate ști ceea-ce viitorul păstrează Patriei noastre! Din parte-ne, să ne mulțumim a ne face datoria. Să ne întărim prin concordie! Să unim puterile noastre, spre a fi la înălțimea evenimentelor!

»Frovedința care a condus pe alesul Domniilor-Voastre până aci și care a înlăturat toate piedecile din calea Mea, nu va lăsa neîndeplinită opera Sa.»

Constituanta dela 1886 terminându-și misiunea a fost dizolvată în ziua de 6 Iulie 1866.

Colegiile electorale au fost convocate pentru a alege Corpurile legiuitoare ordinare:

Înainte de alegeri, Domnitorul a adresat lui Ioan Ghica, președintele conziliului de atunci o scrisoare, din care reproducem următorul pasagiu:

»Conzider ca o datorie de a veghia cu stăruință ca legea electorală să fie executată cu cea mai mare sinceritate fără o

umbră măcar de influență administrativă. Toate opiniunile trebuie să se manifesteze cu francheță și lealitate, cum să cuvine unor oameni liberi, pentru ca actele guvernului Meu să fie judecate de către adunări prin adevărații reprezentanți ai țerii.»

Deschiderea sesiunii extraordinare a Corpurilor legiuitoare române.

— Mesagiul Coroanei. —

Cu prilegiul jubileului de 40 de ani de domnie glorioasă a M. S. Regelui Carol I al României, Corpurile Legiuitoare au fost convocate în sesiune extraordinară pe ziua de 8 Maiu v. a. c. Dăm aci Mesagiul Regal de deschidere, care a fost cetit de dl prim ministru Gr. Cantacuzino:

Domnilor Senatori!

Domnilor Deputați!

Atotputernicul Dzeu a vrut să îmi piinesc 40 de ani în scaunul Domniei.

În toată această lungă vreme, pururea am împărtășit cu întreg poporul și bucuriile și nevoile. Și astăzi când să încununează în siguranță în belșug munca vieții Mele, împreună cu toți Românii Mă veselesc și Mă simt fericit, Mă simt că cea dintâiu vorbă a Mea este cu reprezentanții națiunii.

Când îmi arunc privirile spre drumul străbătut în acești 40 de ani, când revăd ceasurile cele hotărâtoare ale domniei Mele, întâiul Meu gând este să mulțumesc tuturor Românilor, cari, în ori-ce treaptă au stat, din înaltele dragătorii până la talpa Țării, în totdeauna și în toate împrejurările, cu credință nedrămutată și cu dragoste nesfârșită, M'au ajutat în îndeplinirea măreței dar' grelei meniri cu care am venit în noua Mea patrie acum 40 de ani: re-clădirea din temelii a Statului Român.

La suma aceasta au contribuit și membrii din familia domnitoare, dintre cari Maximilian, împăratul de mai târziu al Mexicului, a dat 600 florini.

La finea anului 1858 Șaguna încheie socotelile fondului catedralei cu următorul rezultat: 28.347 florini 47 cruceri.

În cursul anului 1859 protoprezbiterii din dieceza păstorită de Șaguna colectează de nou, și mai întră oferte frumoase și însemnate și dela particulari, precum și din dieceze străine, în cari s'a adunat suma de peste 6000 fl., iar' la finea anului socotelile vin încheiate cu rezultatul următor: fl. 38.012'08.

În anul 1860 episcopul Șaguna încheie socoteala fondului la 20 Aprilie, fiind-că avea să plece de acasă. Fondul atinsese atunci suma de 40.305 fl. 36½ cruceri.

La finea anului 1860 fondul crescuse la suma de 42.105 fl. 77 cruceri.

În anul 1862, Iulie 1, episcopul Șaguna predă fondul catedralei eforiei diecezane spre mai departe manipulare. Era atunci de 44.072 florini 29 cr.

Mai ales gândul Meu merge către cei cari numai sunt printre noi, și înainte de toți către cei cari, pentru asigurarea neatârării și făurirea Coroanei care stă pe capul Meu, au trecut la nemurire în câmpiile de cinste și de slavă.

Sărbătoarea de astăzi, care nu este numai a Mea, ci a întregului popor care s'a învrednicit să ajungă unde a ajuns prin muncă necurmată și prin înțelepciune, strânge și mai mult legăturile deapaururea binecuvântate dintre Dinastia Mea și națiunea română.

Domnilor Senatori!

Domnilor Deputați!

Nu mă îndoesc, că vă veți folosi de această sesiune extraordinară ca să mai sporii cu noi legiuiri opera legislativă atât de bogată din cele două sesiuni ordinare în cari ați fost chemați.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările Domniilor-Voastre.

Eu declar deschisă sesiunea extraordinară a Corpurilor Legiuitoare.

CAROL.

Proprietatea mică în Ungaria.

Partea cea mai însemnata a poporului dela noi, o formează proprietarii mici de pământ, cari au devenit moșteni pe petecul acela de pământ, pe baza legilor liberale aduse în dieta dela 48. Aceasta mică proprietate s'a mai parcelat și împărțit chiar și după aceea tot mereu, în urma moștenirii aceleia dela părinți la copii.

Mica aceea proprietate, pe care am moștenit-o dela părinții noștri, trebuie să o cultivăm și îngrijim noi cu mult mai bine, decum am făcut-o, trebuie să o cultivăm mai bine cu atâta

La finea anului 1862 fondul face 48.250 iar la finea anului 1863 face 51.384 fl.

De aci încolo fondul crește mai încet, și să înmulțește numai din capitalizarea intereselor. Din colecte au intrat în cursul anului 1864 numai 262 fl. 29 cr. în cursul anului 1865 vre'o 800 fl., iar' în cursul anului 1866 numai 205 fl.

La moartea lui Șaguna anul 1873, fondul catedralei ajunsese cam la suma de 70.000 fl. În anul 1880 era aproape de 100.000 fl. La anul 1886 socotelile fondului vin încheiate cu suma de 130.179 fl. 34 cr., la finea anului 1898 anul morții arhiepiscopului și Metropolitului Miron Romanul, cu suma de 229.623 fl. 65 cr. iar' la finea anului 1901 fondul era de 507.454 coroane 20 fileri. În anul următor, 1902, s'au început apoi cheltuelile, cu fcerea planurilor, în urmă cu zidirea catedralei, prin urmare fondul nu a mai putut crește, ci s'a împuținat.

(Va urma).

Vin în urmă protopresbiteratele, dintre cari a excelat al Zlatnei și al Brașovului I. și II. cari au trimes oferte benevole, adunate dela credincioși, în sume de peste o mie de florini, — bani mulți pe vremea aceea.

Între particulari aflăm sume mai mari intrate dela baronul Sina, Viena 3000 fl. dela Andrei Mocsonyi 1000 fl. etc.

În 24 Maiu 1858 episcopul Șaguna, fiind că avea să meargă la Viena, a încheiat socotelile fondului catedralei și a predat fondul spre îngrijire protopresbiterului Panovici. Fondul atinsese atunci suma de fl. 19.292'42.

Drumul la Viena episcopul Șaguna l'a făcut cu mari ocoliri. A mers pe la Ara, Timișoara, Carloveț, Triest, etc. și pretutindenea pe unde a fost, a adunat oferte pe sama fondului catedralei, astfel, că după-ce s'a reintors acasă, protopresbiterul Panovici a putut introduce în cartea fondului catedralei următoare pozție:

»Din colecta adunată prin Excelența S'a părintele episcop diecezan Andrei baron de Șaguna, 4000 fl.»

mai vârtos, cu cât trebuințele de tot felul și ale micului proprietar s'au sporit într'un mod cu mult mai înșămnat, ca cum au fost acelea mai înainte.

Pe când mai înainte de 48 trebuințele de tot felul atât cele familiare, cât și cele pentru economie și dările de tot felul erau de tot neînsemnate, așa că să puteau acoperi fără de nici o greutate din venitul acela puțin, ce-l da mica proprietate, pe atunci după 48 trebuințele numite s'au sporit într'un mod foarte înșămnat, fără ca să se fi putut spori și venitul micii proprietăți.

Ce-i drept că prin introducerea atot felul de unelte bune și spornice pentru lucrarea pământului, lucrul economului s'a mai ușurat încât-va, dar' creșterea roadelor de câmp, pe cele mai multe locuri a rămas aceeași. De altă parte, pentru-ca să ne putem cumpăra niște unelte economice mai bune, sau pentru a ne putea acoperi alte trebuințe casnice, pentru cari une-ori nu ne-au ajuns roadele de câmp sau prețul vitelor vândute, noi cei de astăzi cu puține abateri, a trebuit să mai facem și anumite împrumuturi pela cele institute de bani, de cari cei dinainte de 48 nici habar n'aveau. Astfel în loc ca să ne fi îngrijit mica noastră proprietate ca pe ochii din cap, am dat'o noi înși-ne pradă creditorilor și executorilor de tot felul.

Înaintașii noștri, deși știau mai puțină carte ca noi cei de astăzi, totuși pe cele mai multe locuri nu s'au îndestulit numai cu roadele economiei de câmp și vite, ci au căutat toate mijloacele ca să-și mai sporească roadele lor economice chiar și din alte ramuri laterale ale economiei lor. Astfel, pe când o parte a înaintașilor noștri chiar și cu privire la cultura pomilor roditori, a făcut mai mult decât mulți din zilele noastre, pe atunci o parte din economii noștri de astăzi privesc cu dispreț la trușinile arse de soare și bătute de vânturi și ploii, cari au mai rămas ca mărturie ale timpurilor trecute prin cele vie și grădini, în loc ca acei pomi roditori căzuți sau doborâți de săcure la pământ să fi fost de timpuriu înlocuiți cu alții.

În legătură cu pomăritul unii dintre înaintașii noștri să ocupau mai cu de-adinsul chiar și cu reșterea pasărilor de casă, deși pe unele locuri și din acestea trebuiau să dea dijmă, adecă a zecea parte din ele domnului pământean. Noi cei de astăzi nici cu privire la acest ram economic, nu prea călcăm pretutindenea în urma bătrânilor, deși am avea o sută și o miie de cause de ai întrece, pentru că noi cei de astăzi nu trebuie să mai dăm dijmă; am avea cause de a-i întrece, pentru-că astăzi să plătesc mai bine, ca mai demult, apoi găștele și rațele încă să caută și să plătesc mai bine ca în trecut.

Pe lângă toate acestea ce vedem? Vedem adecă pe cele mai multe locuri chiar și pela sate curți, grădini și râuri destul de potrivite pentru creșterea pasărilor de tot felul, iar' dacă căutăm mai deaproape prin acelea, abia aflăm ici coala câte un puiu chiuind sau câte o rață și găscă găgăind.

Unde rămâne stupăritul, pe care unii din înaintașii noștri, deși îl purtau în coșnițele cele simple de nuele, totuși să ocupau cu plăcere și de acelea și aveau și oare-care venit după el, poate chiar mai bun decât unii din zilele noastre, cari îl poartă în așa numitele coșnițe mișcătoare de papură sau scânduri.

Am adus aceste dovezi, ca cu atâta mai ușor să putem judeca, pentru ce mica proprietate dela noi a căzut așa de tare în cei din urmă 30—36 ani. Noi nu vom mai adauge dela noi nimic, ci vom lăsa ca în cele următoare să ne vorbească însași statistica oficioasă.

— La anul 1870 numărul proprietarilor de sine stătători au fost în Ungaria de 1 973,433, care număr până la anul 1900 s'a redus la 1 855,198, va să zică eu 118,235. Pe când proprietățile mai mari s'au sporit și anume, fideicomisurile (averile nemeșesti) s'au sporit în timpul dela 1869 până la anul 1896 dela 462,000 jugăre la 2.400,000, iar' averile bisericesti dela 1.288,000 la 2.500,000 jugăre. În asemănare cu reducerea micilor proprietari neatirători a crescut numărul economilor fără moșie și al zilelilor, al servitorilor și al lucrătorilor lipsiți, ceea-ce a îngreunat într'un mod vădit starea economică a țării.

Pricina acestui scăzământ sunt multele și deosebitele feluri de dări, ce apasă poporul și cari sunt prețuite pe an la 313.836,000 c. La suma aceasta sunt de a să mai adauge dobânzile împrumuturilor ipotecare în sumă de 197,064,000 c. Aceste două rubrici ne dau laolaltă, suma de 510 900,000 c. și face 50·2% ale venitului curat de 725 milioane cel produc proprietățile fonciare. Venitul curat al unui jugăr de pământ roditor este de 1330 c., față de care stă o sarcină (camăte și contribuțiuni ș. a.) de 680 c.

Prețul proprietăților fonciare din Ungaria este de 15 385 milioane c., față de care zac sarcinile de intabulare și dările cu suma de 9663 milioane coroane, care va să zică proprietatea fonciară la noi este împovărată cu 5% din prețul său

Proprietarii mici de pământ au o avere numai de 22.664,125 jugăre din cari 138 milioane jugăre, adecă mai bine de jumătate sunt împovărate cu sarcini. Cele mai multe moșii să află în mâna marilor proprietari de pământ, cari au adecă mai mult ca 100 jugăre de pământ.

Știri economice.

Reforma tarifului de transport pe căile ferate. Cu conșiderare la interesele economice ale țării pe terenul agriculturii, — din sinul societății »O. M. Gazd. Egyesület« s'a pornit ideia de a-să schimba reforma tarifului de preț pentru trasportarea tuturor produselor agricole pe căile ferate.

Fiind țara noastră, țară de agricultură, schimbarea tarifului nu numai că este de neapărată trebuință, dar' este și timpul sosit pentru o eventuală reformă în privința aceasta, când din toate părțile să propagă o ușurare a clasei agriculturii și cu aceasta împreună a comerțului și industriei, și anume pentru bucate, nutrețuri, fân, paie, vite, îngrășăminte artificiale, unelte și mașini agricole ș. a., ar fi de dorit să se schimbe tariful de transport de până acum, în interesul propășirii mult dorite.

Afaceri economice cu ocazia deschiderii dietei. Marți în 22 Mai s'a făcut deschiderea solemnă a dietei în palatul regal din Buda, cu care ocaziune s'a cetit mesajul de tron, din care reesă, că dorința guvernului nostru o formează restatorirea dominațiunii continuității dreptului și a legii.

Referitor la regularea afacerilor economice cu statele vecine, guvernul și dieta împreună vor nizu să lege contracte de vamă și de neguțatorie, ca astfel interesele economice și libera circulare să fie regulate. Iar' pe terenul intern economic înaintarea și propășirea materială, ridicarea bunăstării poporului îmbunătățirea sortii muncitorilor, creșterea producției noastre agricole, dezvoltarea puternică a industriei noastre, — problema guvernului nostru va fi a prezenta astfel de legi dietei, și a îngriji cu deosebită trezvie ca încasarea restanțelor dărilor publice, îngrămădite atât de mult, să se facă în mod cuviincios și să se asigure fără îngreunarea intereselor cetățenilor contribuitori.

Expoziția de copii din Apoldul-românesc.

DI Dr. Ilie Beu, medic în Sibiu, a înaintat comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, în cauza expoziției de copii următoarea scrisoare.

Onorat comitet!

Confirm primirea scrisorii D-Voaștre ddto 7 Maiu a. c. și vă mulțămesc pentru cinstea ce-mi faceți apelând și la sfatul meu cu privire la expoziția de copii, ce voiți a aranja în comuna Apoldul-inferior.

Părerea mea este, că la expoziția de sub întrebare să iee parte poporațiunea din comunele Apoldul-inferior, Luduș, Topârcea, Amnaș și eventual Sângatin (din comitatul Alba-inferioară). De astă-dată să fie admiși numai copii până la vârsta de doi ani. Să se formeze mai întâi două grupe mari, una de feciori și alta de fete. Fiecare grupă să aibă două despărțăminte, în primul despărțământ să ocupe loc copii dela 6 până la 12 luni, în al doilea despărțământ copii dela 12 până la 24 luni. Copii mai tineri de 6 luni să nu fie admiși la expoziție.

În despărțământ comunele să urmeze, poate, în ordinea indicată mai sus, la nici un caz să nu se permită un amestec, de oare-ce de importanță a privi copii după comune, pentru a putea face comparație.

Copii să fie îmbrăcați în haine simple.

Ar fi de dorit, ca să se formeze două juriuri, unul pentru grupa feciorilor și altul pentru grupa de fete. În primul juriu aş propune pe: d-na Drăghits, d-na Beu (nevasta mea), d-soara Eugenia Iovescu și dl Dr. Iancu, în juriul al doilea pe: d-na Păcurar din Mercurea, d-na Măcelariu din Mercurea, d-soara Adelina Oltean și dl Dr. Comșa. Fiecărui juriu s'ar mai putea adauga și câte o țarancă fruntașă, nu însă din comunele participante.

Sunt de părere ca să se formeze premii egale, cât mai multe, în bani, plus câte o broșură cum sunt: Ionel de V. Gr. Borgovan, Cărticica sănătății de Dr. I. Beu, etc.

În fine mă simțesc deobligat a Vă aduce la cunoștință, că în comuna Apoldul-inferior și în satele învecinate a grasat pojarul până mai de curând. Pentru acest motiv cred, că ar fi bine ca termenul expoziției să se mai amâne cu vr-o câte-va săptămâni, chiar și până la toamnă.*)

După-care Vă rog să primiți asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

Sibiu, în 18 Maiu 1906.

Dr. Beu, medic.

Societățile pentru vinderea ouălor.

Oul este pentru om un mijloc de nutriție nu numai foarte gustos, dar' totodată și foarte folositor și pe lângă aceste și cu oare-care putere tămăduitoare în el, din care cauză este de neapărată trebuință atât pentru coliba muncitorului, cât și pentru palatul domnitorului.

În timpul din urmă ouăle au început a să cumpăra și a să plăti mai

bine ca mai înainte. Cauza acestei scumpiri sunt în prima linie »societățile pentru vinderea ouălor«, de cari s'au înființat acum și pela noi în mai multe locuri. Societăți de acestea au fost până la sfârșitul anului 1905, 580.

Societățile numite stau în legătură cu societatea centrală din Budapesta, iar' aceasta stă în legătură cu firma pentru exportarea ouălor din Suttgart a următorilor lui C. Hornler, care la începutul fie-cărei săptămâni stătorește prețul ouălor pentru săptămâna ce urmează.

Societățile numite avizează apoi prin câte o corespondență postală pe agenții săi, de cari acum să află mai în fiecare comună că cu ce preț să adune și ei ouăle de pela econoame și alți neguțători de ouă de pe la sate.

Societatea centrală trimite în caz de lipsă și câte un membru al său, ca să arete societăților de nou înființate, că cum au să pacheteze ouăle, cum au să le predee la trenuri, apoi le dă lădițele de lipsă pentru adunatul ouălor, precum și materialul de lipsă pentru pachetatul acelor, iar' unde societățile au lipsă și de capital, le mai împrumută și banii de lipsă pentru cumpăratul ouălor.

Societatea centrală mai ține și un comisar, care vizitează toate societățile pe rând. Acela le mai dă apoi și îndrumările de lipsă cu privire la adunatul, pachetatul și trimisul mai departe al ouălor.

În urma lucrării neobosite a numitelor societăți, s'au adunat și vândut în decursul celor patru ani din urmă următoarele cantități de ouă.

In a. 1902,	5,972	lăzi	cu	8,599,680	b.,	de	ouă,
" " 1903,	8,845	"	"	12,822,444	"	"	"
" " 1904,	12,738	"	"	16,973,650	"	"	"
" " 1905,	15,649	"	"	18,735,801	"	"	"

Din cantitățile acestea s'au vândut pe piețele noastre 4,890 de lăzi cu 2,568,340 bucăți de ouă; în Anglia s'au vândut 2.612, lăzi cu 3.691,640 bucăți de ouă iar' restul s'au vândut în celelalte state din Europa.

O ladă de ouă să vinde cu prețul mijlociu de 69 coroane și 80 fileri.

Din cele de mai sus poate vedea fiecare econom sau mai bine zis econoamă, la ce perderi mari să expun acelea, cari nu țin nici acum găini într'un număr mai mare, ca adecă să poată vinde și ouă mai multe, din prețul cărora apoi să-și poată cumpăra cele de lipsă pentru trebuințele casnice. Pot vedea mai departe și fruntașii noștri, ce venite lasă ei în mâinile străinilor, dacă nu înființează în fiecare comună susnumitele »societăți pentru vindere ouălor«.

Știri de tot felul.

Tuturor cetitorilor noștri le dorim serbători fericite!

Preot distins cu brău roșu.

Înalt prea sfințitul *Archiepiscop* și *Metropolit Ioan Meșianu*, din considerare la momentuosul act al sfințirii bisericii catedrale, la a cărei zidire s'a distins și parochul Ilie Popovici din Sibiușelul vechi cu frumoase oferte benevole și din considerare la bunele purtări și la stăruințele cu cari a lucrat și până acum la ridicarea poporului în cultură religioasă morală: a aflat de bine pe acest preot al distinge cu îndreptățirea de a purta brău roșu.

Pentru această distinețiune frumoasă îl felicităm călduros, ca pe un vrednic fruntaș, al preoțimei tractului nostru Orăștie, și îi dorim viață lungă și bucurie!

Înălțarea Domnului.

Joi, în ziua Înălțării Domnului serviciul divin a fost oficiat în catedrala din Sibiu prin Preacuvioșia Sa domnul protosințel și director seminarial *Dr. Eusebiu R. Roșca*, azistat de domnul protoprezbiter *Ioan Papru*, dl protoprezbiter militar *Pavel Boldea* și diaconul *G. Tulbure*. Răspunsurile au fost date cu rară precizie din partea corului mixt, condus de dl *Tim. Popovici*. Biserica a fost plină de credincioși, mai ales de tineri de pe la diferitele școli publice din Sibiu, despre cari zicea marele *Șaguna*, când a luat gând să ridice biserica catedrală, că: »bucuros iași aduna lângă mine în toate Duminecele și sărbătorile, la slujba dumnezeiască și cu osârdie le-ași da lor învățatură în toate și pentru toate, spre binele lor și spre bucuria noastră a tuturor, dar' nu avem biserică unde să-i adun«,... Și aceea ce nu i-a fost dat marelui *Șaguna* să poată face, a făcut Joi, în ziua Înălțării Domnului, urmașul său în scaunul arhieresc, Înaltpreasfințitul nostru *Archiepiscop* și *Metropolit Ioan Meșianu*, care mai ales la adresa tinerimei studioasă a ținut o cuvântare frumoasă, plină de învățături folositoare, în catedrală sfătuindu-i pe toți să iubească biserica și să învețe cu sirguintă, pentru-ca să fie de folos neamului și patriei. Vorbirea a făcut impresie adâncă asupra ascultătorilor. »T. R.«

Ploi torențiale cu grindină.

Să vestește că în mai multe părți ale țării au căzut ploi mari amestecate cu grindină. Pe țalocurea au făcut mari stricături bucatelor, viilor și pomilor.

În Orăștie și jur de-asemenea s'a descărcat Mercuri în 30 Maiu c., o ploaie torențială amestecată cu grindină care, mulțumită lu Dzeu, n'a făcut stricături, fiind rară și măruntă.

*) Suntem informați, că din cauza pojarului Expoziția să amână pe toamnă. Not. Red.

Cină comună va ținea »Reuniunea meseriașilor români din Budapesta« Luni a doua zi de Rusalii, când totodată la dorința generală a publicului român din capitală, să va reprezenta pentru a doua-oară piesa teatrală »Sărăcie lucie« de Iosif Vulcan.

Foaie nouă. O nouă foaie sub titlul »Gazeta Socială« a apărut în în Oradea mare, întemeiată anume pentru țărani din Bihor, să va ocupa cu chestiuni economice și sociale, și va apare de 3 ori pe săptămână. Redacția și administrația, Str. Teleki nr. 12. Ca proprietar și redactor responsabil semnează proprietarul de tipografie E. Magyar Ungureanu, iar' ca colaborator, Augustin S. Corbu.

Nou ordin pentru asentări. »Pop. Rom.« dela 27 l. c. aduce următoarea știre: Ministrul dela honvezime L. Jekelfalussy a dat în zilele acestea un ordin, referitor la asentările ce să vor face în luna Iunie.

În acest ordin ministrul zice, că la asentare să se prezinte toți cei deobligați, fiindcă prin aceasta vor ajuta ieșirea mai timpurie a rezerviștilor reținuți în lipsa de regruți noi, iar' pe de altă parte și singuri să vor bucura de favorul de a servi numai doi ani, căci li-să va computa ca împlinit și anul 1906. — Muncitorilor cari nu pot fi acasă pe vremea asentărilor, ministrul le concede să fie asentați acolo unde să află, fără nici o pedecă. Cei ce nu să vor însinua la prima asentare, ci vor aștepta să fie chemați ulterior, nu să vor mai bucura de nici un favor.

Greve mari. Din Chichinda-mare să vestește că toți secerătorii, ziuășii, și toți lucrătorii de pe la fabricele de țiglă, cam aproape 2 mii s'au pus în grevă. — În Oradea-mare s'au pus în grevă morarii, — în Szarvas măsurii; — în Budapesta petrarii; — în Murăș-Oșorheiu zidarii; — în Alba-Regală lăcătușii și pleuarii; — în Kecskemét tot zidarii; — în Segedin zugravii și pictorii de case și în Hodmezővásárhely lemnarii.

Primire avantajoasă în școlile de veterinari. Ministrul comun de război a deschis concurs pentru primire în școlile de veterinari din Budapesta și Viena în condiții foarte favorabile. Tinerii, cari doresc să beneficeze de aceste favoruri, vor avea să s'ea cel puțin șapte ani în serviciul armatei imediat după absolvarea cursului de 4 ani. În schimb fiecare elev are în timpul acestui curs la una din cele două școli toată întreținerea, quartir, haine și călătoria gratis. Elevii aceștia nu solvesc nici un fel de taxă. Tinerii, cari doresc să între în aceste

școli au să dovedească, că sunt cetățeni ai monarhiei, că sunt necăsătoriți și în vârstă sub 20 ani, că au o purtare morală bună, că sunt apți pentru serviciul militar, că posed examenul de maturitate dela un gimnaziu sau școală reală și să se oblige în scris, că după terminarea cursului vor sta cel puțin 7 ani în serviciul armatei ca medici veterinari. Rugările pentru primire pe anul 1906/7 în școala din Viena au să fie adresate direcțiunii aceștia până în 1 August, iar' la școala din Pesta să fie adresate comandai corpului 4 de armată din Budapesta până în 1 Iulie. Informații detaiate dă regulamentul (Ideiglenes Szabályzat), pe cari cei interesați îl pot procura pentru prețul de 20 fil. dela tipografia ces. reg. a statului din Viena.

Sinucidere la examen înaintea profesorului și publicului. Oficiantul la căile ferate Iosif Hauril, om cu familie, de 3 ori căzuse la examen. Profesorul universitar din Cluj Navratil totdeauna îl trântise. Sâmbăta trecută (26 Maiu n.) Hauril a fost a 4-a oară la axamen, dar' și acum l'a trântit profesorul Navratil. În amărăciunea și disperarea ce l-a cuprins, Hauril s'a sinucis cu un glonț de revolver chiar în fața profesorului examinator și a publicului ascultător. Scena tragică a produs mare consternațiune în sinul studenților prezenți cari imediat s'au aruncat asupra profesorului să-l bată până va rămânea mort. Cu mare greutate a scăpat profesorul de furia studenților.

Petrecere în Abrud. Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur aranjază petrecerea de vară Luni în 4 Iunie st. n. (a 2-a zi de Rusalii) în grădina dlui George Danciu (promenadă). Inceputul la orele 2 d. a. Prețul de intrare; de persoană 1 coroană de familie 3 coroane. Venitul curat este destinat în favorul reuniunii. Suprasolviri să primesc cu mulțămintă și să vor cuita pe cale ziaristică. La caz de ploaie petrecerea să ține în chioscul din grădină.

Ajutorarea nenorociților dela Courrières. Foaia oficioasă din Paris publică socoțile comitetului, care a strîns oferte pe seama nenorociților băieși și a familiilor rămase după cei periți în băi. Din socoți să constată că sumele încassate trec peste cifra de șase milioane franci. Aceste sume să vor împărți între cei competenți prin libele dela casse de păstrare.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, drept răscumpărare a felicitărilor în scris, logodiților Victor Tordășianu

și Eugenia Iovescu, au mai dăruit Simon Dragomir, notar (Gurasada), soția sa Regina și fii lor Alexandru, iurist și Silviu, stud. teol., fiecare câte 2 cor.

Omorit cu oasa. Doi țărani din comuna Lesna s'au pus pe beute la rachie în cîrcîma din sat, și să vede că au beut prea mult căci din vorbă în în vorbă s'au apucat de ceartă, la ce unul înverșunându-să a luat coasa ce o avea la el și a 'mplântat-o la celalalt în spate așa de tare încât acela la moment a murit.

Adevărată binecuvîntare să poate numi crucea dublă electro-magnetică R. B. nr. 86967 a dlui Albert Müller, care a avut efect minunat și în astfel de nenumăroase cazuri, în cari alte mijloace au fost zadarnice. Îndesebi la reumă, podagră, ischias, dureri de inimă și stomac, slăbiciune generală și alte asemenea dureri, cecece e dovedit prin numeroase scrisori de mulțămintă și recunoștință. Intre alții dl Romulus Gombos, preot în Sălciva de jos, scrie următoarele: »Stimate domnule Müller! Imi servește spre deosebită bucurie a te încunoștința, că crucea dublă electro-magnetică a avut eminent efect, încât o pot recomanda în modul cel mai călduros. Te rog să-mi mai trimiți una cu posibilă grăbire. Sălciva de jos, 17 August 1905. Gombos Romulus, preot.« Cine suferă de morburile de mai sus, să-și comande aparatul acesta folositor, care să capătă cu 6 cor. la dl Albert Müller, Budapesta V. Vadászutczs 42/G.

F E L U R I N I

Cum s'a scăpat un inventios de cloțani sau hârclogi. Un român isteț ca să prindă cloțanii, a pus în pivniță o bute destupată. În bute a pus apă mai bine de o palmă și la mijloc o cărămidă eșită din apă așa de puțin, încât să poată sta pe ea numai un hârciog. A acoperit apoi butea cu hârtie mai tărănică (carton) pe care a făcut apoi două tăeturi în cruce, iar' deasupra a pus bucățele de mîncări cu bun miros.

Peste noapte a venit un cloțan la mîncare, dar' hârtia tăiată s'a îndoit și l'a trântit în apă. Acolo a înotat până a dat de cărămidă. Acum însă s'a început lupta pe moarte și pe viață între aști doi și la țipetul lor au alergat și alții, cari toți apoi s'au înecat. Mănezi a găsit inventiosul Român o mulțime de chițorani. (C.C.)

Un cerșitor iscusit. Într'o stradă foarte umblată dintr'un mare oraș american, văd trecătorii într'o zi un biet cerșitor care mergea încet pe lângă ziduri. Cum mergea, zărește o bucată de

pâne pe jos; dă să o ia; de odată însă un zăvod mare, care trecea și el pe acolo, să repede să apuce pânea. Omul nu să lăsa; lupta începe; dar' cănele, mai tare, înhață pânea și fuge cu ea!

Vedenia asta făcu pe mulți să se oprească. Bătălia între om și căne pentru o bucătică de pâne, i-a mișcat așa de mult, încât începură a scoate din buzunare fiecare ce putea și adunară și deteră cerșitorului.

Ce credeți că era la mijloc? Cănele era al cerșitorului și era învățat să facă așa! Pânea o punea tot cerșitorul jos.

Poliția a descoperit, că el repeta de 4—5 ori pe zi lupta cu cănele și câștiga în unele zile chiar și 220 dolari!

O bunică de 31 de ani. Cea mai tinără bunică, de sigur că e Dna Paque din Marion, oraș în Ohio (America). — Dna Paque s'a măritat în vârstă de 14 ani, și când a fost de 15 ani ajunsese a fi mamă unei fetițe. Helena, fiica mamei de 15 ani — s'a măritat și ea după un boer cu numele Holmes I. Royal. La anu veni Bogdanu și în clipa când Helena în vârstă de 16 ani deveni mamă, mama Helenei devenise bunică, — dar' bunica încă tinără și frumoasă, abia e numai de 31 de ani.

Din public.')

Școala pentru economia și industrie de casă.

(Act de recunoștință.)

Onorabilul comitet al »Reuniunii femeilor române din Sibiu«, luând la cunoștință cu aprobare socotelile privitoare la loteria de obiecte, ce am aranjat cu prețiosul concurs al d-șoarelor române din Sibiu, în folosul școlii de menaj și industrie, mi-a dat însărcinarea a comunica această hotărâre a sa tuturor domnișoarelor, cari au ostenit la realizarea frumosului rezultat al loteriei, care reprezintă în bani gata cor. 6141.53 și o colecție de obiecte în preț de aproape 2000 coroane.

Cu plăcere mă achit de acest obligământ și totodată aduc pe această cale călduroasa mea mulțumită atât domnișoarelor împreună muncitoare, cât și acelora, cari în ori-ce mod au contribuit la realizarea acestui scop mareț.

Sibiu, 5 Maiu 1906.

Prezidentul comitetului loteriei:

Eugenia Jovescu
profesoră.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacția nu primește răspunderea.

— Dar' bine Ionel, de ce te uiți așa crunt la mine?

— D'apoi cum să nu mă uit, dacă dta mănânci toate prăjiturile și tot nu te însori cu nici una din surorile mele!

Duminica Rosalilor.

Dum	21 † P. S. Duh. C. și E	3 (+) Rosal
Luni	22 † L. Rosalilor	4 (+) L. Ros.
Marti	23 C. P. Măril Măr.	5 Honifaciu
Merc.	24 Cuv. P. Sim.	6 Norbert
Joi	25 Afl. c. S. I. Bot.	7 Robert
Vineri	26 A. Carp	8 Medardus
Sâmb.	27 M. Terapont	9 Primus

Redactor resp. GEORGE SUCIU.

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

De la 27 Maiu până la 2 Junie st. n. 1906.

3. Iunie. Alibunár, Daruvár (Pozsegam) M. korbó, Melencze, Nustár (Szerém.), Óbéba, Pakrac (Pozsegam.), Románvilágos, Szakcs. — **4.** Bethlen, Gyulakeszi, Kápolnás, Kisujfalu, Marmarossziget, Marosillye, Mezöbodon, Murapetróc, Nagykároly, Péterhegy, Pozsega, Tiszaföldvár, Trencsén, Turány Ujszőny. — **5.** Bajmóc, Csasma, Csakigorbó, Csendlak, (Vasm.), Csötörtökhely, Csurgó-Dluha, Dobra, (Hunyadm.), Drnje (Belovár.), Dunaföldvár, Fertőszentmiklós, Szerdahely, Garamszentbenedek, Jaska, (Zágráb.), Kőrös (Belovárkőrös.), Ladomér, Lelle, Lovászpátona, Lődös, Magyarnagyzsombor, Perlak, Puchó, Rajka, Répczeszentgyörgy, Sándorf Sósut Tarnóc, Trsztena, Udvárd, Ujbéla. Vásárosnamény, Zalaegerszeg, Zalaszentő, Zólyomlipcse. — **6.** Bonyha, Felka, Ireg, (Szerém.), Kokova, Kuttí, Lubina, Merény, Mezöcsát, Miava, Szobráncz, Zilah. — **7.** Felsővidnik, Fogaras, Igló, Muzsla, Nagykomját, Nagylucská, Szokolca, Ujfehértó, Volóc. — **8.** Barót, Bélaház (Pozsonym.), Büssü, Felvincz Istvándi, Németi, Olad, Szentgyörgyvölgy. — **9.** Felsőbalog, Füzesgyarmat, Madár, Mártontelke.

Cine are ceva de vîndut sau de cumpărat să se adreseze la dl CAROL GROSZ în Orăștie, care dă ori-ce informații.

74
distingeri
6
medalii de stat

(9-10)

10.000
motoare luate
spre îndestularea
tuturora.

Filiala

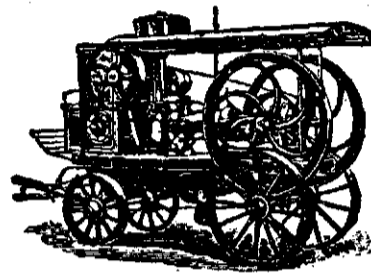
Fabricii de motoare din Drezda

Ignatîu Gellért & Cie.

Budapest, VI., Teréz-körút 41.

Telefon 12-91.

Motoare cu benzină, cu ulei, cu spirt, cu acetylen. — Motoare cu benzină pentru imblătit.

Cele mai moderne, cele mai perfecte și cele mai rentabile motoare generatoare.

Motorul de Drezda e recunoscut de cel mai excelent fabricat în toată Europa. Construcție durabilă. Pregătit din material ales și bun.

Trainic! Nici după ani de lucru nu are lipsă de reparație. — Rentabil la siguranță. — Manipularea e foarte simplă. — Spesele de lucru sunt mici.

Motoarele de Drezda să pot servi în lucrul la diferite întreprinderi industriale și economice: la mori, la fabrici de cărămizi, fabrici de scânduri și de lemne, la scos de apă, la negoțul cu lapte, la imblătit etc.

Instalările nouă să fac prin oamenii noștri experți.

Deslusiri și preliminară să dau la cerere.

Garanță bună!

Condițiuni de solvire avantajoase.

De vînzare!

În comitatul Nagyküküllő să află de vînzare o moară de măcinat cu sîte, mînată cu putere de abur, aparținîndu-i fizez, case frumoase de locuit, zidiri economice, cotețe de îngrășat porci, 15 jugăre pămînt, 2 jug. plantațiune de viie și pomet.

Ocaziune binevenită aceasta spre a-și croi cineva bunăstare.

Informațiuni dă **Agencia principală a societății pe acțiuni pentru fabricarea de motoare din Drezda**, reprezentată prin

GELLÉRT IGNÁCZ & Co. BUDAPEST
VI. TERÉZKÖRUT 41.

CUMPĂRAȚI!

Biblioteca „Bunul Econom”

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile».
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor».
3. »Sămânța plantelor agricole și sâmantul lor».
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor».
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală».
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a ale îmbunătăți».
7. »Agricultura generală. Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul».
8. »Ingrășemintele. Irigațiunile (udarea sâmantului)
- 9—10. »Prăsirea paserilor de casă (gălițe hoare). Gâinile, curcile, găinușele (bîbilibele), gășcele, rașele, porumbii (porumbeii)».
11. »Cultura cerealelor. (Grâuul, sâcara orzul, ovêșul, meiul, hirișca, cucuruzul (porumbul)».
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița fasolea, lintea, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari corne și bivoliilor».

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom» Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pământ.

Tipografia „MINERVA” în Orăștie,

Fondată în anul 1888.

Tipografia „MINERVA”

e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comande prompt, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri ieftine. Totodată să ingrijește ca acelea să fie estetic lucrate, după cele mai nouă modele.

Până de prezent să bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, să roagă de binevoitorul sprigin al institutelor românești și al privaților.

Tot aci să tipărește:
„BUNUL ECONOM”
revistă ptru agricultură
industrie și comerț.

Comandele
din afară să
efectuesc repede!

„THE MUTUAL”

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela »The Mutual» sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de rășbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunr în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și rășbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Tot felul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrațiunea acestei foi. 46—52

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

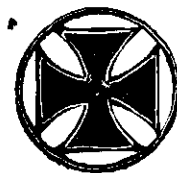
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(191) de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

de ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fîșturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșcuiuri de inimă, asma, auzul greu, sgârșcuiuri de stomac, lipsa poșter de mîncare, rîceală la mîni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența pinsomnie, epileșia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părșile lumii, cari prețuesc cu mulșămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta» deoarece »Ciasul-Volta» atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja eștinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeoseb i

Prețul aparatului mare e 6 cor.
folosibil la morburii cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

